

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobkyně: **Teplárna Liberec, a. s.**, se sídlem Dr. Milady Horákové 641/34a, Liberec 4, zastoupené Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem Italská 27, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 12. 2013, čj. OÚPSŘ 394/2013-330, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 20. 10. 2014, čj. 59 A 7/2014 – 71,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 20. 10. 2014, čj. 59 A 7/2014 – 71 **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje, ze dne 31. 12. 2013 čj. OÚPSŘ 394/2013–330, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobkyni náklady soudního řízení ve výši 24 456 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Martina Peckla.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Autorizovaný inspektor Ing. arch. J. P. doručil dne 10. 10. 2013 Magistrátu města Liberec, stavebnímu úřadu, oznámení stavebního záměru: „*Změna dokončené stavby bytového domu, Instalace plynových kotlů Vaňurova 813-820, 460 07 Liberec 3 – Jeřáb*“, ke kterému přiložil svůj certifikát.

[2] Žalobce podal u stavebního úřadu námitky proti oznámení stavebního záměru.

[3] Žalovaný rozhodnutím ze dne 31. 12. 2013, čj. OÚPSŘ 394/2013-330 zamítl námitky žalobkyně jako nepřipustné.

II.

[4] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, který ji rozsudkem ze dne 20. 10. 2014, čj. 59 A 7/2014 – 71, zamítl (rozsudek krajského soudu, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje).

III.

[5] Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[6] Podle stěžovatelky krajský soud nesprávně posoudil otázku jejího účastenství ve stavebním řízení, bylo-li by o předmětném stavebním záměru vedeno. V důsledku toho soud nesprávně neuznal právo stěžovatelky podat proti stavebnímu záměru námitky podle § 117 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Neopomenutelnou podmínkou pro uskutečnění stavebního záměru postupem podle § 117 stavebního zákona (byl-li by takový postup vůbec přípustný) měl být souhlas stěžovatelky.

[7] Účastenství ve stavebním řízení stěžovatelka dovozovala ze skutečnosti, že jí svědčí ve vztahu k bytovému domu na ulici Vaňurova v Liberci právo odpovídající věcnému břemenu podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Stěžovatelka provozuje soustavu zásobování tepelnou energií (dále též „SZTE“) a vlastní mimo jiné i přípojku zasahující do předmětného bytového domu. Pokud by došlo ke změně způsobu vytápění tohoto domu, muselo by být do přípojky zasaženo, minimálně jejím odpojením od potrubí v bytovém domě, včetně uzavření ventilů a zaslepení přípojky. Podle stěžovatelky nebylo rozhodné, že se zaslepením přípojky souvisí také soukromoprávní vztah mezi stěžovatelkou a stavebníkem. Jeho ukončení by bylo v případě povolení a provedení stavebního záměru prakticky nevyhnutelné. Mezi oběma skutečnostmi proto existuje příčinná souvislost. Stěžovatelka by proto měla být účastníkem řízení na základě § 109 písm. b) stavebního zákona.

[8] Pokud by stavebník přepojil svůj topný systém na lokální kotel, stala by se přípojka do předmětného bytového domu zcela nadbytečnou, tím by bylo nevyhnutelně dotčeno věcné břemeno zřízené ve prospěch stěžovatelky. Z tohoto důvodu stěžovatelka splňuje také podmínku pro účastenství na základě § 109 písm. d) stavebního zákona. Krajský soud opomněl zohlednit znění příslušných ustanovení energetického zákona, z nichž je zřejmé, že mezi činnostmi provozovatele SZTE a rozsahem práva odpovídajícího věcnému břemenu existuje bezprostřední souvislost.

[9] Změnou způsobu vytápění, zahrnující odpojení od SZTE, vzniká v systému řada technických problémů, zejména dochází ke snížení provozuschopnosti z důvodu změny hydraulických parametrů. Tyto následky by se dotkly stěžovatelky nejen jako provozovatele SZTE, ale především jako jejího vlastníka. Závěr o technických dopadech potvrzuje stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 4. 3. 2009, čj. 36919/09-82, a posudek vypracovaný pro objekty v lokalitě Liberec-Františkov. Z těchto důvodů svědčí stěžovatelce účastenství v řízení na základě § 109 písm. d) a e) stavebního zákona.

[10] Stěžovatelka podotkla, že pro účastenství osoby ve stavebním řízení postačuje potenciální dotčení práv, přičemž toto dotčení je třeba vykládat spíše extenzivně. Krajský soud zaujal naopak restriktivní výklad a ignoroval zákonné podmínky. Nesprávně pak uzavřel, že dotčení SZTE není přímým důsledkem provedení stavby spočívající ve vybudování nového tepelného zdroje. Podle stěžovatelky je smyslem stavebního záměru nahradit stávající SZTE novým zdrojem, a to plynovými kotli. Uskutečnění záměru povede mimo jiné k poklesu počtu odběratelů energie ze SZTE, což s sebou nese dotčení vlastnického práva stěžovatelky i jejího práva odpovídajícího věcnému břemenu. Vlastnické právo přitom v sobě zahrnuje i právo užívat věc a požívat z ní užitky, které v posuzované věci tvoří cena dodané tepelné energie. Stěžovatelka proto považovala za legitimní, aby mohla namítat ve správním řízení rozpor s právními předpisy, především se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

[11] Dále stěžovatelka namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Krajský soud dostatečně neodůvodnil odklon od své předchozí rozhodovací praxe a od judikatury Nejvyššího správního soudu, přestože oba soudy opakovaně potvrdily účastenství provozovatelů zásobování teplem (včetně stěžovatelky) ve stavebních řízeních, jejichž předmětem byla změna způsobu vytápění.

[12] Krajský soud se dostatečně nevypořádal s námitkami, že v posuzované věci mělo být vedeno stavební řízení a že žalovaný nebyl oprávněn umožnit změnu způsobu vytápění prostřednictvím oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora. Pokud nebylo stavební řízení vedeno, nebyl splněn požadavek § 77 odst. 5 energetického zákona.

[13] Stěžovatelka vytkla krajskému soudu neprovedení důkazu předloženými listinami, konkrétně stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj čj. 36919/09-82 a posudkem dopadů odpojení objektů v lokalitě Liberec-Františkov, včetně přílohy tvořené stanoviskem k dopadům na životní prostředí.

[14] Závěrem stěžovatelka zdůraznila, že právní úprava zásobování tepelnou energií má významný veřejnoprávní rozměr.

IV.

[15] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Uvedl, že stěžovatelka není osobou, která by byla účastníkem stavebního řízení podle § 109 písm. d) stavebního zákona, protože zařízení SZTE, které je ve vlastnictví stěžovatelky a nachází se v předmětném bytovém domě, bude v době provádění stavby

„odstaveno“, což je podle žalovaného „fyzicky totéž, jako kdyby bylo odpojeno“. Nemůže tedy dojít k jeho ovlivnění. Tato skutečnost je stěžovatelce známa, neboť odpojení jejího zařízení provádějí pracovníci stěžovatelky jako jediné možné technické řešení, kterým je zabráněno ohrožení celého SZTE.

V.

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost je důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud se již zabýval právně a skutkově shodnou věcí mezi týmiž účastníky v rozsudku ze dne 18. 9. 2014, čj. 7 As 162/2014 – 34. Shodná problematika byla rovněž předmětem řízení vedeného pod sp. zn. 8 As 120/2014 a 8 As 121/2014. Jediným rozdílem oproti nyní posuzované věci byl odlišný bytový dům v Liberci. Stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti zcela shodné námitky, jimiž zpochybňovala rovněž shodné odůvodnění rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud proto na tamto místě pro stručnost plně odkazuje na odůvodnění rozsudku čj. 7 As 162/2014 – 34 a pouze stručně shrne základní důvody, které jej vedly ke zrušení rozsudku krajského soudu i rozhodnutí žalovaného.

[19] Žalovaný a krajský soud vyšli z nesprávného předpokladu, že stěžovatelka nemohla být účastníkem případného stavebního řízení na základě § 109 písm. d) a e) stavebního zákona. V důsledku tohoto chybného předpokladu pak nesprávně posoudili právo stěžovatelky uplatnit námitky proti oznámení stavebního záměru s certifikátem. Odkázali krajský soud na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2014, čj. 9 As 101/2013 – 27, a ze dne 3. 4. 2014, čj. 9 As 120/2013 – 19, opomněl skutkovou odlišnost spočívající v tom, že v nyní posuzované věci byl bytový dům na SZTE stále napojen, zatímco v rozsudcích devátého senátu byly rozvody v domech již odpojeny. Součástí stavebního záměru je přitom napojení nových plynových kotlů na stávající rozvody (viz oznámení stavebního záměru i certifikát, které shodně uvádějí: „Pro vnitřní zásobování objektu budou využity doplněné stávající potrubní rozvody vytápění, TUV.“).

[20] Právě v tom, že stavební záměr má zasáhnout do rozvodů, na které je stále napojena SZTE, spatřuje Nejvyšší správní soud možnost přímého dotčení stěžovatelky na jejích právech k SZTE. Soud nepochyboval, že provozovatel SZTE by měl být informován o tom, jakým způsobem bude probíhat napojení na rozvody aktuálně napojené na SZTE, neboť to může ovlivnit, respektive při chybném postupu i ohrozit fungování celé SZTE. Přinejmenším v tomto rozsahu by tedy provozovatel SZTE měl mít právo účastnit se případného stavebního řízení. Pro posouzení práva stěžovatelky uplatnit námitky podle § 117 odst. 4 stavebního zákona je lhostejné, že stěžovatelka nyní uplatnila také mnohé výtky, které se dotčení jejích práv přímo netýkají. Rozhodná je otázka potenciálního přímého dotčení práv, nikoliv samotná důvodnost námitek. Je-li patrné, že by určitá osoba mohla být stavebním záměrem přímo dotčena na svých právech ve smyslu § 109 písm. d) či e) stavebního zákona, musí být opatřen její souhlas podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona bez ohledu na to, zda aktuálně vůbec něco vůči stavebnímu záměru namítá.

[21] Nejvyšší správní soud uzavřel, že stěžovatelka by byla v případě předmětného stavebního záměru na základě § 109 písm. d) a e) stavebního zákona účastníkem stavebního řízení, bylo-li by vedeno. Z tohoto důvodu měl být k oznámení stavebního záměru na základě § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona opatřen její souhlas. Nestalo-li se tak, měl žalovaný posoudit její námitky jako důvodné a podle § 117 odst. 5 věty třetí písm. a) stavebního zákona měl rozhodnout, že oznámení stavebního záměru nemá právní účinky.

[22] Ostatní námitky soud neshledal důvodnými (v podrobnostech viz rozsudek čj. 7 As 162/2014 – 34).

[23] Nejvyšší správní soud se zabýval i tvrzením žalovaného, že při provádění předmětné stavby nemůže dojít k ovlivnění zařízení stěžovatelky, protože její zařízení bude při provádění stavby od vnitřních rozvodů v domě odpojeno a že tato skutečnost je stěžovatelce známa, neboť odpojení jejího zařízení provádějí pracovníci stěžovatelky jako jediné možné technické řešení, kterým je zabráněno ohrožení celého SZTE. Toto tvrzení žalovaného však nemá oporu ve správním spise. V oznámení stavebního záměru je naopak uvedeno, že *„součástí stavebních úprav není samotné odpojení stávajícího zdroje tepla z CZT“* (centrálního zásobování teplem) a že až *„při uvedení dokončené stavby do provozu bude CZT za rozhraním s domovními rozvody ve vlastnictví vlastníka objektu pouhým uzavřením ventilů odpojeno“*.

[24] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil. Současně zrušil i rozhodnutí žalovaného, protože již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro takový postup [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.], a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán názorem Nejvyššího správního soudu (podle § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[25] Tímto rozsudkem je řízení před správními soudy skončeno, Nejvyšší správní soud proto rozhodl rovněž o celkových nákladech soudního řízení (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s., má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Procesně úspěšnou byla v dané věci stěžovatelka, neboť výsledkem řízení před správními soudy bylo zrušení správního rozhodnutí, které napadla žalobou.

[26] Pokud jde o jejich výši v průběhu řízení o nyní posuzované kasační stížnosti, ta je představována zaplaceným soudním poplatkem za kasační stížnost ve výši 5000 Kč a náklady spojenými se zastoupením za 1 úkon právní služby ve výši 3100 Kč (podání kasační stížnosti) a dále paušální náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Náklady zastoupení tedy činí 3400 Kč. Tuto částku pak soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce stěžovatelky jako plátce povinen odvést. Celková výše náhrady nákladů za řízení o kasační stížnosti činí 9114 Kč.

[27] Náhrada nákladů za řízení před krajským soudem zahrnuje zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3000 Kč a náklady spojené se zastoupením za 3 úkony právní služby po 3100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a podání repliky) a dále paušální náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Náklady zastoupení tedy činí 10 200 Kč. Tuto částku pak soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 2142 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce stěžovatelky jako plátce povinen odvést. Celková výše náhrady nákladů za řízení o žalobě činí 15 342 Kč.

[28] Žalovaný je tedy povinen nahradit stěžovatelce náklady soudního řízení ve výši celkem 24 456 Kč, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce stěžovatelky Mgr. Martina Peckla.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. února 2015

JUDr. Jan Passer
předseda senátu